

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsako leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsako leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsako leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljavne naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Četrta leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1-90
Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrta leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2-30

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Umor italijanskega kralja.

Zgodil se je zopet strahovit zločin. Sin italijanskega naroda je zavratno umoril svojega lastnega kralja in to vladarja, ki je s ponosom priznaval, da nosi kraljevsko krono ne samo po milosti božji, nego tudi po volji naroda, vladarja, ki je bil mej vsemi svojimi vrstniki najbolj demokratičnega mišljenja, in je dejanski pokazal, da ima srce za ljudsko bedo.

Atentati na vladarje so postali, kakor dobro omenja neki nemški list, prava specialiteta italijanskega naroda. Iskati jim je vzroka v prvi vrsti v ljudskem značaju italijanskega naroda. Ta narod je nagnjen k nasilnostim in kakor se ima temu nagnjenju v veliki meri zahvaliti, da je izvojeval svoje narodno jedinstvo, tako tiči tudi v tem nagnjenju vzrok premnogih nesreč. In morda bo prav ta lastnost vzrok, da se obistini izrek odličnega italijanskega državavnika, ki je nekoč dejal: Kadar bodo Italijani ustvarili Italijo, jo bodo sami snedli.

Anarhističnega gibanja mej Italijani, ki je v zadnjih letih dobilo večkrat duška v revolucionarnih pojavih, pa so tudi v veliki meri krive neznosne socialne in gospodarske razmere. Beda v Italiji je strašna. Ta beda žene milijone ljudi v obup in ni se čuditi, da jih prešinja divje sovraštvo proti vsem onim, katerim je usoda prijaznejša.

Toda kralj Umberto ni kriv te usode velike mase italijanskega ljudstva. Bil je konstitucionalen vladar, ki je priznaval ljudsko suvereniteto, in ki je vselej in pri vsaki priliki pokazal, da bi ljudstvu rad pomogel. Njegovo prav heroično postopanje za časa kolere v Neapolju in za časa potresa v Casamiccioli ga je naredilo simpatičnega vsemu svetu. Res, da so kraljevi svetovalci storili mnogo zlega, res, da so časih z nečuvno krutostjo zatrli vsak pojav nevolje sestradanega in izsesanega ljudstva, toda odgovornost za to ni zadel kralja Umberta, ker se je ravno on dosledno držal ustavnega načela, da kralj ne vladaj sam.

In temu kralju, ki je z radostjo privolil, da se je odpravila smrtna kazen, je blazen človek pognal kroglo v srce. Morilec je na vsak način blazen, kajti samo blazen človek more misliti, da zadere princip monarhije s tem, da usmrti kakega monarha. Te ga si tudi največji sovražnik monarhije ne more misliti.

Umor kralja Umberta je čin posameznika. Ko bi bil ta umor posledica kake zarote, bi bila pač hipoma nastala revolucija, toliko laglje, ker je novi kralj odsoten od doma in ker je občni položaj za to jako ugoden. Toda v celi državi vlada mir in žalost nad smrtjo kralja Umberta je občna.

Kralj Umberto ne spada mej tiste vladarje, katerim je v svetovni zgodovini določeno važnejše mesto. Ko je zasedel prestol, je bila Italija že ustvarjena. Umberto je bil samo epigon herojev iz prejšnjih časov, a bil je mož, ki je v polni meri zaslužil spoštovanje vseh ljudi in

zlasti svojega naroda, čigar sreča je bila največja njegova skrb.

Politični položaj se vsled nagle smrti kraljeve niti v obče, niti specijalno v Italiji ne izpremeni. Smer italijanske politike je vsaj za bližnjo prihodnost ne premeni. To je nemogoče. Kaj se pozneje zgodi, o tem ne more še nihče govoriti. Novi kralj je širši javnosti precej neznan, o njegovih političnih nazorih se tudi ničesar gotovega ne ve, niti o nazorih kraljice Helene, hčere črnogorskega kneza. Gotovo ga čakajo težki dnevi, zakaj nasprotnikov bo imel več, kakor katerikoli vladar in njegov položaj bo tudi veliko težji, ker stoje klerikalci in republičanski socialisti in anarhisti roka v roki proti monarhiji. To so nevarni sovražniki in dokler se bo imel mladi kralj z njimi boriti, se pač ne bo slišalo geslo njegove dinastije „Avanti Savoia“.

V Ljubljani, 30. julija.

Umor kralja Umberta.

Iz Rima so došle o umoru italijanskega kralja in njega morilcu Bressiju nekatere nove vesti. Ko je bil kralj ustreljen, je poskočil s svojega sedeža v vozu ter omahnil rekoč: „Nič ni.“ Ko so ga pripeljali v vilo, je še dihal, a predno so dospeli zdravniki, je bil že mrtev. Generalni adjutant je takoj obvestil kraljico. V Rimu so izvedeli za umor že ob 2. ponoči, a potrdilo, da je vest resnična, je došlo šele ob 4. uri. Med tem je imelo ministrstvo že svojo sejo in ob 7. uri se je notranji minister odpeljal s posebnim vlakom v Monzo. Kraljeve sobe so zapečatenene. Novi kralj, Viktor Emanuel je na poti iz Pireja v Antivari. Izkrca se menda v Neapolju ali v Brindisi. Dokler ne dospe v Rim, je regentinja kraljica Margherita. V Rimu je večina prodajalnic zaprta in promet omejen. Vse mesto je v črnih zastavah. Takisto v Monzi in drugod. Trupljo kralja se prepelje v Rim, in se pokoplje v kraljevski grobnici. Došlo je že mnogo sožalnih brzojav. Med prvimi je kondoliral naš cesar, ki je izvedel

za umor v Ištu ob 6. uri zjutraj. Cesarja bo pri pogrebu zastopal prestolonaslednik Franc Ferdinand ali nadvojvoda Oton. Tudi nemški cesar, francoski predsednik in srbski kralj so kondolirali že včeraj. Papež je ukazal takoj brati za kralja mašo. Angelo Bressi, kraljev morilec, je došel baje iz Sev. Amerike, namreč iz mesta Patterson. Pri njem so našli anarhističen list, ki izhaja v Pattersonu. V tem listu se je vedno očitno hujskalo anarhiste, naj moré kranance, zlasti pa se je naravnost kazalo na italijanskega kralja. Morilec je v svoji ječi sila ciničen ter nima nobenega kesanja. Naravnost ponosen je, da se mu je umor posrečil. V Monzi je stanoval Bressi v privatni hiši. Njegov brat je častnik v 11. pešpolku. Morilec je velik, močan, okoli 40 let star mož.

Vojna na Kitajskem.

Danes se je zopet oživila nada, da so poslaniki — vsaj nekateri — v Pekinu še živi. Došla so namreč poročila zadnjih dni, ki jasno trdijo, da so bili poslaniki 19. t. m. še živi. „Newyork Herald“ je dobil iz Čifuja 27. t. m. obvestilo, da je japonski konzul v Tsientsinu 15. t. m. poslal v Pekin sela, ki je 19. t. m. Pekin zopet zapustil ter prinesel sledeče pismo japonske vlade: Branimo se Kitajcev prav dobro. Napadanje je sedaj prenehalo. Držali se bomo do konca t. m., dasi to ni lahka naloga. Izmej Japoncev je bilo več oseb ubitih, med temi diplomatski atašé. Nemški konzul v Tsientsinu pa je brzojavil 28. t. m.: Nemški poslaniški tajnik v Pekinu je pisal 21. t. m.: Hvala za poročilo z dne 19. t. m. stanje Pordeja je ugodno. Drugi člani poslaništva so zdravi. Detachment ima deset mrtvih in 14 ranjencev. Poslopja poslaništva so topovi včeraj jako poškodili, toda vstrajali bomo. Od 16 t. m. nas kitajske čete ne napadajo več. Nujno potrebno je, da nam pridejo čete čim prej na pomoč. Uihungčang pa je dobil poziv, naj pride nemudoma v Pekin, da prevzame nadpoveljništvo kitajskih čet, ker drugi vodje

LISTEK.

Ne ubij!

Ruski spisal knez Dmitrij Golicin-Muravlin.
(Dalje.)

„Podobni slučaji pač niso redki“, sem dejal, da bi ne molčal.

„Niso redki . . . tem boljše! In v istini ne razumem, kaj je možno v tem videti grdega. Nečastnega ni v tem ničesar. Jemljem denar in dajem sebe, a ženitev, veste, je prazna beseda. Kaj se v našem času zaročajo in poročajo iz ljubezni? Kaj še! Dobrikajo se kapitalu, naslovu, dostojanstvu, socialnemu stališču . . . Ali je po vašem boljše, ako se dobrikajo samo lepoti? Ali je to čistejšje. Čas je, da vržemo te marinirane ideale v stran in povemo sami sebi resnico. Čas je . . . Verujte mi, izmed sto zakonov se jih sklene najmanj devetindevetdeset iz kakoršengakoli proračunjenega kristolovstva . . . A tu vam še rečem, ako bi bil jaz zelo reven, nag in bos in bi se ženil radi petih tisočev, — bi vam niti na misel prišlo, obsojati me, dasi bi bilo teh pet tisočev takrat zame prav jednako silen motiv, kakoršen je sedaj pet milijonov? Ali razumete? Tu je vprašanje aritmetično, a vi ga imenujete npravstvenim ter se pripravljate, izreči nad menoj hudo obsodbo. Arit-

metično, a ne npravstveno je to vprašanje.

Bil je s svojimi besedami jako zadovoljen in gledal je name zmagovito.

Nisem mu odgovarjal. Bilo mi je do cela vsejedno, kaj misli. Njegov cinizem, se mi je zdelo, se mene ne more tikati, ker je bil presurov.

„A ljubezen“, je nadaljeval, „je tudi prazno izmišljenje. Vsejedno je, — čez leto dni, prosim, že čez mesec je ne bo več te ljubezni, le verujte mi. Tedaj pa se začno prevare, izdajstva in škandali, nad katerimi se radujejo drugi.“

„Po vašem je to neobhodno potrebno?“ se nisem mogel vzdržati, — „kaj drugače ne more biti?“

Proti svoji volji sem se začel jeziti. On se je uljudno smehljal.

„Da, v devetindevetdesetih slučajih izmed sto — neobhodno potrebno. Recimo, vi se oženite z lepoticco, ki se vam je prikupila s tem, da ima krasno obličje in divno lepe obleke, ki delajo efekt . . . A predstavite si, da ji nastane na nosu mozolj, ali da se odvadajo vse šivelje delati obleke . . . A? Kaj bo takrat za vašo ljubeznijo?“

Divil se je sam sebi; surovi izrazi so se mu zdeli izredno prepričevalni. Ali je bilo vredno, odgovarjati mu? Ali je bilo vredno, dokazovati mu, da laže, da moremo videti takoj okoli sebe stotero primerov poštenega in srečnega zakonskega življenja, ter da blati svet s svojo umazano dušo?

Seveda ne. No čutil sem, da se bodem rogal, ako bo nadaljeval. Bil sem v neprijetnem položaju človeka, katerega žali na ulici pijanec brez povoda.

K sreči se nama je pridružil jeden izmed Bahmačevih prijateljev in razgovor je prešel na drugo polje. Ostal sem še nekoliko časa, poskušal piti, no, nisem mogel in se odpeljal domov.

* * *

Ko sem se naslednjega dne zbudil, sem se čutil popolnoma mirnega, ravnodušnega. Nu, bržčas pa se nisem zaljubil, sem si mislil; no, jedva sem začel to misliti, ko se je pojavil v srcu čut tesnobe, kakor da sem vzbudil v sebi nekaj, kar je spalo. In v tej minuti se je pojavilo v meni nekaj novega, prevladujočega, kakor da se me je polastila neka vnanja sila in mi ukazovala. Vedel nisem, jeli to dobro ali slabo, no, spoznal sem, da nisem več prejšnji, ampak drugi.

Tesno mi je bilo pri srcu, ob jednem pa sem občutil nekako posebno sladkost. Dvakrat sva se srečala z Nadjo, in spomin prvega snidenja je gonil drugega v moji duši. Vsaka njena beseda, vsaka kretnja se je nehote ponavljala pred menoj, in zdelo se mi je, da jih slišim in vidim sedaj mnogo boljše.

Zakaj? sem se vpraševal. Vendar ne samo zato, ker je lepa? Videl sem prej neprimerljivo lepša dekleta, a ničesar niso

ostavila v meni. In povedala mi ni nič posebnega, bila je skoraj taka, kakoršne so vse druge in vendar mi je segla naravnost v dušo ter zadela ob nekaj še nedotaknjene . . .

Sploh, čutil sem se izgubljenega, nenadoma poraženega, zaplenjenega.

Jedno mi je bilo jasno, da se hočem oženiti z njo.

In takoj sem si predstavil, kako lepo bo, ako ji vzamem za ženo. To je, jaz nisem mogel natančno orisovati si zaželjene bodočnosti; čutil sem le nje splošni vtisk, kakor da odmeva v moji duši čaroben akord, katerega sestavne note so mi bile neznane. No, vedel sem, da so note nove in čiste.

Vse moje prešlo življenje se mi je zdelo nekaj takega, od česar se moram odtrgati, in na kar gledam sedaj lahko po strani. Videl sem v njem vse grdo ter si mislil, da mi je bilo to grdo potreba le prej, dokler je moja duša spala. Sedaj pa mi je vse to postalo tuje.

Pozneje se me je polastila bojazen. Začel sem se bati, da se moj sen ne uresniči nikdar. S kako pravico sem se mogel nadejati, da boče ona moja žena? Za to bi bilo potrebno, da bi me ljubila. Zakaj bi ljubila ravno mene, a ne vsaj štabnega oficirja . . .

Spominjam se, da mi je prizadel ta štabni oficir neznosne muke.

(Dalje prih.)

niso sposobni vojevati z Evropejci. Lihungčang je na to baje odgovoril, da prosi, naj se ga vpokoji, ker je prestar. Lihungčang je dobil baje tudi obvestilo, da je princ Tuan mrtev. Boksači so razdeljeni na dva dela. Jedni so hoteli Tuana za cesarja, a so bili potolčeni od drugega dela, ki hoče postaviti na prestol dinastijo Mingo. Sodi se, da hoče pekinška vlada obdržati poslanike v zaporu kot talnike.

Buri kapitulirali?

V nedeljo so prinesli listi iz Londona brzovjavko, da je došla iz Kapstadta vest, da je general Dewet pripravljen kapitulirati pod tem pogojem, da se dovoli njegovim ljudem vrniti se na svoja domovja. Maršal Roberts je vsak pogoj odklonil in zahteval, da se udadó Buri brez-pogojno. Že večkrat se je poročalo, da se hoče Dewet udati, potem pa so vedno prišle nove vesti, da je Dewet tu in tam prizadel Angležem novih udarcev in nove škode. Morda se zgodi tudi sedaj tako. Seveda pa ni nemogoče, da so različni generali končno vendarle s svojimi nebrojnimi četami zajeli Deweta tako, da se je (ali ho) moral udati. Včeraj pa je došla iz Londona brzovjavka, oddana v Kapstadtu, ki pravi: 5000 Burov se je pri Fouriesburgu brez-pogojno udalo. Ti Buri so stali baje pod poveljstvom generala Prinslova. Komu, kdaj in zakaj so se udali, ni znano. Da se uda kar 5000 Burov, za to treba pač tehtnega razloga! „Daily Mailu“ pa poročajo končno iz Leribeja, da se je 25. t. m. udalo pri Ficksburgu 200 Burov. Vse te brzovjavke so angleškega vira, torej treba počakati, da se izkaže njihova verodostojnost.

Stroški južnoafričanske vojne.

V angleški zbornici je parlamentarni vojni podtajnik Wyndhan predložil predlogo za dodatni kredit 11½ mil. funt. šterlingov ter dejal, da obsega ta svota izdatke do konca februarja 1901, in da odpadejo od svote okoli 3 milijoni za Kitajsko. Za vojno v Južni Afriki je dovolil parlament doslej 53½ mil. Vlada zahteva še 8½ mil. Toda v tej svoti je že končna svota 2.600.000 funtov za voznino čet zopet nazaj v domovino, t. j. za indijske, kolonialne čete in za 109.500 mož drž. čet. Wyndham je tudi povedal, da namerava vlada po vojni pustiti v Južni Afriki 45.000 mož. Roberts želi sicer samo 30.000 mož, ki bi ostali, toda vlada bi rada, da se okoli 15.000 mož kolonialnega in rezervnega moštva trajno naseli v Južni Afriki. V ta namen se je določilo podpor za 2.950.000 mil. funtov, od česar bi dobil vsak mož po 5 funtov. Vsak rezervnik dobi tudi jedno obleko, 7.440.000 funtov novega kredita pa je določeno le za vojno. Potemtakem bi znašali stroški, za katere se je denar dovolil štirikrat, skupaj 61 mil. funtov. Ostalih 35.000 funtov je določenih za zidanje barak v Khartumu, da se ondi naložó reserve streljiva in živil. Ta dodatni kredit se je dovolil s 87 glasovi proti 12 glasom. Po besedah Wyndhama velja torej Angleže južnoafričanska vojna 61 mil. funtov. t. j. nekako 1460 milijonov kron. Toda ta svota se bo gotovo še povečala. Ako ostane v Južni Afriki 45.000 mož, bo imela Anglija vsako leto novih ogromnih stroškov. Tako velja torej Anglijo Transvaal mnogo več kakor ji more donesti koristi, tudi če bi bil njena popolna last.

Dopisi.

Iz učiteljskih krogov goriškega okraja, 29. julija. Kako očetovsko skrbi naš okrajni šolski svet za domače učitelje, nam pojasni sledeče:

Bila je razpisana služba nadučitelja v Kanalu. Mesto da bi bil okrajni šolski svet oddal to mesto, kateremu domačemu prositelju, kar bi bilo jedino pravično, oddal jo je nekemu zunanjemu. To bi se pri nas na Goriškem ne prigodilo v nobenem drugem okraju; zastoj bi prosil kateri učitelj iz goriškega okraja v sežanski ali tolminski okraj, njegove prošnje bi se ne vpoštevalo, ako bi prosil le kateri domačih učiteljev za dotično mesto. Z omenjenim imenovanjem se je storila domačim prosilcem velika krivica. Naš okrajni šolski svet pa ni ostal samo pri tem, ampak k tej krivici je dodal še drugo večjo, uvrstivši dotičnika takoj v II. plačilno vrsto, na škodo domačim učiteljem, ki rabotajo in se „vicajo“ že po 15 in več let v tem okraju s plačo III. plač.

vrste. Kakor znano, ima pri nas učitelj III. plačilne vrste 400 gld. Morete si tedaj misliti, kako težko pričakuje „povišanja“ v II. vrsto. A ko je siromak že blizu cilja, in ko z gotovostjo računa, da dobi tistih 100 gold. več, tu stopi vmes naš okrajni šolski svet rekoč: „Ti čakaj še, nisi še zaslužil 500 gld., imamo drugega, kateremu smo namenili to mesto!“ Pri takih razmerah naj ima človek veselje do šole in spoštovanje do svojih predstojnikov! In kako opravičuje naš okrajni šolski svet tako ravnanje? Pravi, da so Kanalo hoteli učitelja organista. Ta je tudi lepa! Organistovska služba ni v nobeni zvezi z učiteljsko, razpisana je bila učiteljska služba in ne v zvezi s to tudi organistovska. Učitelji smo se izobrazili za učiteljski stan in ne za organiste, ako hoče kdo biti še cerkveni hlapec, slobodno mu! Nas učiteljev ne veže, hvala Bogu, noben paragraf na to cerkveno opravilo. Kaj mora učitelj res vsem služiti? Tudi to je rana na našem telesu. Ako hoče imeti cerkev ali občina organista, naj si ga preskrbi sama, okrajni šolski svet pa naj namešča učitelje, kar je postransko, kar ne spada k temu, naj opusti, naj nas ne veže na vse strani, slabše od jetnikov! S časom bi ta ali ona občina zahtevala še učitelja-mežnarja, učitelja tajnika, učitelja-prodajalca (za konsumna društva!) itd.

Pri tej priliki usojam si zopet opozoriti naše gg. poslance, naj nam urede pri prvem zasedanju plače po službenih letih, kakor je na Štajerskem. S tem bi nam storili veliko ljubav, ter odpravili to protekcijo, ki pri nas tako lepo cveta, a rodi toliko zla med učitelstvom. Slavna učiteljska društva naj ne zamude v svojem času krepko se zavzeti za to vprašanje, ki je nujnejše, nego katerokoli drugo.

Slovenski abiturienti v Zagrebu.

Tako klasične policije, kakor jo ima mesto Zagreb, take policije menda nima nobeno drugo mesto. Dvakrat je prepovedala sestanek slovenskih abiturientov in dvakrat ga je dovolila. Nili to nekaj povsem originalnega? No, sestanek se je vršil ter uspel res prekrasno, sosebno ljudska slavnost. Slovenski abiturienti bili so povsod pozdravljeni, sosebno pa na južnem kolodvoru v Zagrebu. Ker je občinstvo mislilo, da bodo abiturientje na južnem kolodvoru izstopili, nabralo se ga je tam polno. Toda že s tem oduševljenjem občinstva imela je policija veliko opraviti. Prepovedala je bila vsakoršen pozdrav, ter tudi prepovedala vsakoršno petje na kolodvoru. Hrvatske in slovenske abituriente spremljala je policija celo pot v mesto. Mislila je gotovo, da bodo abiturienti demonstrirali. Po prihodu vdeležili so se vsi abiturienti, okrog 200, pogreba predsednika jugoslovanske akademije gosp. Josipa Torbarja. Za tem pa se je vršila skupna skušnja za koncert, kjer se je vršil i zabranjeni vsprejem. Zvečer bil je prijateljski sestanek na vrtu Lobejeve gostilne, kjer se je prepevalo in spregovorilo par krepkih besed. Drugi dan vršilo se je ob pol 11. uri zborovanje. Tega udeležili so se tudi akademiki hrvatski in polno družega občinstva, katero je bilo zbrano na galeriji. Opažali smo i nežni spol. Predsednikom skupščine bil je izvoljen z vsklikom g. Tavčar, koji se zahvali za izvolitev ter pozdravi vse došlece. Omenjamo še sledeče, da je namreč zastopnik mestnega poglavarstva, g. Belošević prepovedal, da bi bil podpredsednik slovenski abiturient. O jedinstvu hrvatskega in slovenskega jezika govoril je prvi hrvatski abiturient g. Matić, ki je v izbornem govoru se zavzel za jedinstvo jezika. Počel je z Bleiweisom, koji je hotel zjedinjenje slovenskih zemlja samo v prijateljstvu s Hrvati, a tega zjedinjenja Bleiweis ni razumel. On določuje, da je tako postopanje bilo napačno, ter dokazuje, kako naj bode zjedinjenje Hrvata in Slovenca. (Zastopnik mestnega glavarstva opozori pri tem govornika, naj ne govori proti obstoječim zakonom.) Po obširnem razlaganju pride do zaključka, da se mora za jedinstvo uporabiti kulturo, ter da se mora delati intenzivno, sosebno na polju književnosti in šole. V tem delu pa je treba sloge, in brezdvomno je, da se bodo vse stranke zavzemale edino le za te točke, katere nas združujejo. (Temu izbornemu govoru sledilo je burno odobravanje.) O tej točki bi moral govoriti i Slovenec Žiga Vodušek, a ker je bil odsoten, dal je do njegovega prihoda

predsednik na razpravo prihodno točko o hrvatskem vsenčilišču. Govoril je hrvatski abiturient, g. H. Vimpalšek, ter predlagal resolucijo, naj se Slovincem in dalmatinskimi Hrvatom priznajo izpiti, ki so narejeni na hrvatskem vsenčilišču i v Avstriji. (Odobranje.) (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. julija.

— Osebnosti. Suplent v Kranju gosp. dr. Valentin Kušar je imenovan začasnim glavnim učiteljem na učiteljski v Kopru.

— Kdor seje veter — žanje vihar.

Ta stari pregovor se vedno in povsod izpolnjuje. Kako so klerikalci divjali in divjajo še proti naši stranki v občeh in proti vsakemu posameznemu njenemu pristašu! Nobeno sredstvo jim ni bilo pregrdo in prenizko, da bi se ga ne poslužili. Nihče ni bil in ni še sedaj varen pred njimi, a kadar se jim kdo po robu postavi, tedaj hinavsko zavijajo oči in kličejo, glejte ljudje božji kako nas dajejo. Tudi sinoči zdihuje „Slovenec“ tako. Najprej je vso slovensko posvetno inteligenco opljuval in z blatom ometal, a ko smo na to napravili paralelo mej posvetno inteligenco in duhovščino, ko smo podali o tej duhovščini zvesto po naturi narejeno sliko, se pa „Slovenec“ milo pritožuje in tarna, kako se duhovščina preganja. V tem ko tako stoka in cvili, pa seveda tudi obrekuje in laže. Pa kaj zato, ko resnice sploh še nikdar pisal ni. Bodi „Slovenec“ povedano, da nas njegovo zvijačno in hinavsko manevriranje ne spravi iz ravnotežja. Kar ste klerikalci iskali, to ste našli. Mi Vam samo vračamo milo za drago. Sveto pismo sicer uči: „Če te kdo udari po desnem licu, ponudi mu še levo“, toda klerikalci se tega nauka sami ne držijo, čemu naj bi se ga mi? Ne! S takim postopanjem bi ne prišli daleč. Klin s klinom je naše geslo, kdor nas po desnem licu udari, tisti dobi dve na levo lice.

— Gospodarska zveza v Ljubljani,

tista, kateri se je javno očitala sleparija in goljufija, ki pa se ni upala braniti svojo čast, ker se je bala dokaza resnice, je tako predrzna, da se upa poštenim in solidnim posojilnicam razpošiljati naslednjo okrožnico: „Slavno vodstvo! Ker do danes nismo prejeli Vaše bilance za leto 1899, smo tako prosti, da Vas tem potom zopetno prosimo, da nam določite v svrhu sestave „Letopisa“ za pretečeno leto zgoraj omenjeno bilanco. List „Slovenska zadruga“ Vas odvrta, da nam ni potreba poslati bilance, ker bo izdala „Zveza slovenskih posojilnic“ svoje letno poročilo, nadalje omenja, da segamo s tem v delokrog navedene zveze. Ker smo mi v najlepšem sporazumljenju s celjsko zvezo, tedaj slednja trditve popolnoma odpače, glede prve pa nam je omeniti: „Gospodarska zveza“ je dobila od ministrstva podporo v svrhu, da ustanavlja Raiffeisenove posojilnice in druge kmetijske zadruge, ob jednem s to dano podporo se je pa izrekla želja, da naj ista sestavi vsakoletni letopis, kar je tudi lansko leto pričela. Vendar je ista v slednjem letopisu vsled pomanjkanja časa priobčila samo bilance svojih članov in še to samo denarnih zavodov; v letošnjem pa namerava priobčiti, seveda posebej, tudi bilance vseh onih zadrug, katere niso pri „Gospodarski zvezi“, da s tem priobči pregled o celim gibanju na zadrugnem polju med Slovenci. Zahtevati ne moremo od nobene posojilnice, katera ni član „Gospodarske zveze“, da nam doloži svoje letno poročilo, vendar danes lahko z veseljem konstatujemo, da se je našemu prvemu pozivu odzvala že večina posojilnic. One posojilnice, katere se niso odzvale našemu vabilu, ne bodo tedaj igrale nikake lepe vloge, ker s tem, da bodo v Letopisu navedene s praznimi kolonami in z opazko, da od njih nismo mogli dobiti bilanc, dokazale bodo javno, da hočejo zasejati prepričanje tudi na zadrugno polje, koji se hoče umetno zanetiti od lista „Slovenske zadruge“. Pričajmo, da se odzovete naši prošnji, beležimo z najodličnejim spoštovanjem — Ravnateljstvo „Gospodarske zveze“. — Mislimo, da bi se morala vsaka poštna posojilnica sramovati, če bi se poleg švindelbilanc klerikalnih zadrug, za katere se bo kmalu samo še državni pravdnik zanimal, navajala tudi njena bilanca in to v letopisu, ki ga izda društvo, kateremu se

je javno dokazala sleparija in goljufija.

— Ples v vinogradniškem društvu

na Glincah. Ljubljanski škof je nedavno tega izdal pastirsko pismo, ki obsega tudi neke odredbe glede plesov. Ob sebi je umevno, da ti škofovi ukazi nimajo prav nobene dejanske veljave, ker imajo glede javnih plesov govoriti samo županstva in politična oblastva, škof pa vsaj po sedanjih zakonih čisto nič. Vzlic temu pa bi bilo pričakovati, da se bodo vsaj klerikalci ravnali po škofovih ukazih, saj vendar oni oznanjajo evangelij o škofovi avtoriteti, saj ravno oni uče, da se mora vsakdo pokoriti škofu in saj se prav zategadelj vedno zaglanjajo v nas, ker stojimo na stališču, da nima škof v posvetnih zadevah nič govornosti, in da so za nas merodajni le zakoni, ne pa pastirska pisma. Toda glej jih klerikalce! Oni se za škofove ukaze še manj brigajo kakor liberalci. To se je pokazalo v nedeljo na Glincah. Občina sicer ni klerikalna, a vzlic temu se drže vsi viški in glinški gostilničarji škofove želje in ni še nobeden priredil plesa. Zato pa ga je priredilo proslulo Vinogradniško društvo, čigar kontrobutantske manipulacije so vzrok, da se je njegov načelnik dal penzionirati. V katoliški oštariji na Glincah se je v nedeljo plesalo in vriskalo, da se je vse kadilo. Mej moškimi je bilo največ vojakov, mej ženskimi pa Marijinih devic. Če se je kakšen parček izgubil s plesišča in jo krenil na kakšen miren prostorček v zatišju, se ni nihče zanj zmenil. In izginil je marsikak parček! Menda so Marijine device v samotni s fanti na posebno slovesen način praznovali „sveto leto“. Tudi pijanih parov je bilo v katoliški oštariji dovolj, in tudi preklinjati se je čulo v najrazličnejših variacijah. Pri tej priliki se je novič pokazalo, da svetniki niso prav naklonjeni Marijinim devicam. Ko so device negotovih korakov odhajale s plesišča, so nekatere klicale razne svetnike na pomoč, a usmilil se jih je samo tisti sv. Urh, ki je zadnjič pri Cotiču uslišal neko pobožno „damo“ iz Štetove družbe. In tako se je s plesom v Vinogradniškem društvu dosegel trojen uspeh: Udeležniki in gledalci, zlasti otroci, so se izvrstno zabavali in se mnogo lepega naučili, Vencajzovo društvo je zopet jedenkrat nekaj zaslužilo, Marijine device pa so na poseben način praznovali svete leto. V očigled tako vsestranskemu uspehu gotovo ne bo škof preveč zameril g. Vencajzu, da se za škofova pastirska pisma še toliko ne meni, kakor viški in glinški liberalci, zlasti če pomisli škof, da se je s tem plesom znatno podkrepilo katoliško mišljenje vseh udeležnikov in udeležnic.

— Razne novice iz Bohinja.

Piše se nam: Naš „kaplan v birtahom“, gospod Anton ima velikanske zasluge za vso Bohinjsko dolino. Samo njemu se je zahvaliti, da se je razvilo največ vsled konsumnega društva lepo katoliško življenje pri nas. Kako cvetje poganja to življenje, kaže slučaj, da so naši svedrci iz necega psa napravili Evnuha. Najbrž je bil namenjen za varuha pri Marijinih devicah. Toda sodnja je začela naše uboge svedrece preganjati in romalo jih je že veliko tja v prijazno Radovljico in še ni preiskava končana. Čudno, da se gospod Anton tako jezi, kadar stopi gosposka njemu ali kakemu svedrcu na prste, sam pa tako rad ovadbe dela, še proti nedolžnim osebam. Kaplan bi pač jako rad tega in onega ob kruh spravil, pa to plemenito početje se mu nič kaj ne posreči, ker je svet vendar še nekoliko drugače urejen, kakor žele po farovžih. Na prižnici je kaplan Oblak ravno tisti poštenjak kakor pri ovadbah. Tako je pripovedoval, da se je na Bledu zgodilo strašno bogoskrunstvo, češ, da so tam „Boga podžagali“. Oblak ve prav dobro, da to ni res, on ve prav dobro, da je sodnijsko dognalo, da se ni zgodilo nikako bogoskrunstvo in ve tudi, da je bil klerikalni stražmojster blejski, ki je dotično ovadbo podal, kazenskim potom premeščen, a vzlic temu je na leci ponavljal in izkoriščal. Ker pa je Bohinj prav Blizu Bleda, vedo že vsi ljudje, da je Oblak na prižnici, ko je imel na sebi mašno obleko, lagal. In to je seveda znamenito povečalo spoštovanje, ki ga ima ljudstvo do tega moža. Postal bo pa naravnost velikansko, ko se izpolni, kar se govori. Konsumna zadrega v Srednji vasi dobi namreč kakor se govori svojo Urško. Omaro in prakto že imajo, in če

napravijo še „štango“, bomo morda tudi v Bohinju videli, kako pojde „birtah dol, birtah dol.“ To bo lepo in ljudje se bodo še bolj smejali, kakor tedaj, ko se je raznesla vest, da je kaplan Oblak samo enkrat brezplačno šel na „britof“ in sicer tedaj, ko ga junec podil.

— Logatčani in njihov župnik. Na našo notico, ki smo jo pod tem zaglavjem priobčili v št. 167., poslal nam je gospod župnik Josip Lavrič daljše pojasnilo in nas prosil naj, je objavimo. Zdi se nam sicer, da stališče, ki je zavzema g. župnik v tretji točki, ni pravilno, toda kot lojalni ljudje ustrezno vzlic temu drage volje njegovi želji. Gosp. župnik nam piše: 1. Konstatujem, da ne bo še le prišlo do konflikta, ker je konflikt v Logatcu že od leta 1801 permanenten — in to zato, ker bi se radi Dol. Logatčani odtrgali od župnije, čemur Gor. Logatčani ugovarjajo. 2. Oziroma procesije je podpisani našel ob svojem prihodu v faro l. 1898. spor v najhujšem štadiju. Letos se je le v toliko sprevrglo, da so štrajkali Gorenjci — ker se je vstreglo Dolencem. Ne na svojo roko, ampak z dovoljenjem preč. ordinarijata je bil podpisani tako takten — da je dovolil imeti procesijo gospodu dr. Žitniku v Dolenjem Logatcu — dasi se niso vdeležili Dol. Logatčani farne procesije s svojimi banderji. To pak je storil ne da bi spor netil — marveč da ga poravna. 3. Lakomnost je pač podpisani le predobro znana, ker je je žali Bog v logaški fari veliko — a z ogorčenostjo jo vrže od sebe na one, ki se tuje blaga žele, s tujim blagom bogat. Župnikova dolžnost je, da taktno ohrani crkveno in farovško premoženje, kakor veva vest in postava crkvena in državna. Župnik je edini pred postavo odgovorni oskrbnik farovškega premoženja — in čujte! 4000 gld., ki so skupljeni z lesom farovškega gozda, si je Gor. logaška občina prilastila in župnik naj bi ne imel pri tem denarju nobene ingerence. Razsodni bralec, če tudi ni pristaš podpisane, mora reči: zavozili so jo modri možje. In da so jo res zavozili, dokazati mora pravda. Z odličnim spoštovanjem! Josip Lavrič, župnik.

— Slavnost „Celjskega Sokola“. Z velikim zadoščenjem naznanjajo nemški listi, da je graško namestništvo odbilo pritožbo „Celjskega Sokola“ zoper odredbi celjskega magistrata in celjskega glavarstva, s katerima se je prepovedala za dan 15. avgusta naznanjena sokolska slavnost. Kaj družega niti pričakovati ni bilo, saj v naši državi ne vladajo postave ampak nemški uradniki.

— Slomšekova slavnost na Ponikvi ob južni železnici vrši se po tem-le sporedu: 1.) Zjutraj ob 4., ob 1/2 7. in 8., potem dopoldne ob 1/2 10. in ob 1/2 11. uri sprejem gostov na kolodvoru, odhod na Ponikvo (15 minut hoda). 2.) Ob 10. uri slovesna maša, katero bo celebriral celjski opat g. Ogradi, cerkveni govor bo imel g. prof. dr. Medved; orgljal bo pri maši g. Karol Brvar, vodja orgljarske šole v Celju, pa mešani zbor iz Celja, ki ga bo spremljal oddelek celjske narodne godbe. 3.) Ob 1. uri odkritje spominske plošče na šoli; slavnostni govor bo govoril g. Vekoslav Strmšek, nadučitelj na Medvedovem selu, pel bo učiteljski zbor „Molitev za slovenski rod“. 4.) Ob 2. uri banket. 5.) Ob 5. uri skupen izlet na Slomškov rojstni dom, nazaj grede na grič sv. Ožbalda (spominski kraj iz Slomškove mladosti). Zvečer koncert in ljudska veselica. Pri slavnosti bode sodelovalo celjsko pevsko društvo, ki bode pelo mešane zборе: „Pozdrav“ od dr. G. Ipavica; „Nazaj v planinski raj“ od Nedveda; „Žitno polje“ od Gerbiča in moški zbor „Slovo od doma“ od dr. G. Ipavica. Ptujsko pevsko društvo bo pelo „Jadransko morje“ od Hajdriha; „Slovanska pesem“ s tenor in bariton-samospevom od dr. B. Ipavica. Učiteljski zbor: „Kitica slovenskih narodnih pesmij“ od Foersterja; „Slovanski svet, ti si krasan“ od Volariča. Pevsko društvo v Šmartnem v Rožni dolini bo pelo „Slovenac i Hrvat“, moški zbor, „Slava Slovincem“ z bariton-solo od K. Brvarja.

— Slovensko akademično ferijalno društvo „Sava“ ima v soboto, dne 4. avgusta II. izredni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1.) Poročilo odbora. 2.) Imenovanje častnega člana. 3.) Predlogi odbora. 4.) Slučajnosti. Lokal: Gostilna pri Auerju, Wolfove ulice. Začetek točno ob polu 9. uri zvečer. Starešine, akademiki in abiturijentje dobro došli.

— Umrli je danes zjutraj po dolgi bolezni g. Alojzij Umberger, računski asistent pri deželni vladi, v 30 letu svoje starosti. Bil je kremenit značaj, vrl narodnjak in splošno simpatičen mladenič. Lahka mu zemlja!

— Izžrebani porotniki. Za prihodnje zasedanje porotnega sodišča, ki se začne dne 3. septembra, so bili izžrebani naslednji gospodje za porotnike: Ivan Avsenik v Begunjah, Jos. Boštjančič v Ljubljani, Jos. Boncelj v Železnikih, Ivan Činkole v Ljubljani, Bernard Dolenc v Podbrjah, Jos. Dralka v Kranju, Jos. Dornik v Trzinu, dr. Fr. Faleschini in Armand Fröhlich v Ljubljani, Fran Fischer v Kamniku, Ivan Gams v Iški loki, Fr. Hren v Ponoviču, Fran Jurca v Postojni, Anton Jeglič v Trzinu, Ivan Jesenko v Škofjiloki, Fr. Kaiser, Jakob Kapsch in Ivan Krapež v Ljubljani, Adolf Kreuzberger v Kranju, Lovro Kavčič v Medvodah, Ivan Mejač in Adolf Mikusch v Ljubljani, Karol Mally v Trzinu, Jos. Milavec v Cerknici, Fran Omersa v Kranju, Gregor Podrekar in Fran Pust v Ljubljani, Anton Pintar v Kamniku, Edvard Schlegel v Ljubljani, Fran Scherko v Cerknici, Michael Staré v Mengšu, Karol Tambornino v Ljubljani, Alojzij Tršan v Tacnu, Ignacij Vidic v Petelinjah, Alojzij Zajec in Fran Žužek v Ljubljani. Za namestnike so bili izžrebani gg. Makso Brus, Ivan Dolinar, Paskal Domjanovič, Albert Drganc, Ivan Jasenc, Josip Kramar, Jakob Lumbar, Andrej Taškar in Edvard Tavčar.

— Z Bleda se nam piše: Dosedaj je v letošnji sezoni obiskalo Bled kakih 1200 gostov, tako da zamoremo reči, da je naš zdravski kraj dobro obiskan. Kakor kaže statistika, se število gostov dosledno množi. Letos se mudi tu šef generalnega štaba fcm. Beck in bil je tudi železniški minister Wittek tu. Z velikim veseljem konstatujemo, da so na leto obiskali tudi Čehi. Potrebno bi bilo, da bi se tudi po slovenskem svetu delalo nekaj reklame za naš Bled. Tu nimamo sposobnih moči zato. Ali bi se dobile v Ljubljani?

— Šolska izvestja. Letno poročilo deške meščanske šole s kmetijskim značajem v Krškem prijavlja na prvem mestu nemško pesem povodom cesarjeve 70letnice, potem slovenski razpravi „Nekaj ornamentike“, spisal K. H. in „Krški sodnijski okraj v narodno-gospodarskem obziru“ in nemško razpravo „Die Unterrichtsbehelfe und die Methode beim slovenischen Sprachunterricht an den deutschen Volksschulen“. Na zavodu, ki ima tri razrede, je poučevalo 5 učnih moči, učencev pa je bilo 75.

— Učiteljskega društva za postojnski šolski okraj občni zbor bo dne 2. avgusta ob polu 11. uri v Vičičevem vrtnem salonu v Postojni z običajnim dnevnim redom.

— Velika nesreča se je pripetila dne 28. t. m. ob 2. uri popoldne pri Bukovju v postojnskem okraju. Ko so bili kosci in grablice na travniku, nastala je nevihta. Vsi so bežali pod neko drevo. Tu je udarila strela med nje in jih vse omamila. V bližini mudeč se človek jim je prihitel na pomoč. 5 jih je srečno priklical zopet k zavesti. Franjo Mohar, posestnik iz Bukovja št. 2, je obležal mrtev. Strela mu je odbila palec na nogi. Zapustil je petero otrok. Vsi drugi so več ali manj poškodovani, najbolj Anton Mohar, brat ubitega, ki je poškodovan na očeh.

— Utonil bi bil kmalu Jurij Jerala, posestnik na Karolinski zemlji, ko se je šel dne 29. t. m. kopat na mesto, kjer se delita Gruberjev kanal in Ljubljani. Jerala je bil nekoliko vinjen in je zašel tako globoko, da ni mogel več nazaj. Ko je to videl mizarški pomočnik Ivan Slamnjak, šel ga je rešiti in ga s pomočjo še dveh drugih oseb potegnil nezavestnega na Trnovski pristan.

— Beračica — tatica. Reza Komidar dobiva stalno podporo pri neki stranki Pred Škofijo št. 16. Tudi včeraj je prišla ponjo in rekla kuharici, da naj gre v sobo k gospej po njeno „almožno“, kar je kuharica tudi storila. Ko jej je prinesla denar, je zapazila, da nedostaja dveh 4 gld. vrednih srajc. Takoj je zaklenila Rezko v kuhinjo in šla po stražnika, ki je srajce res dobil pri njej. Komidar je najprvo rekla, da se piše Babnik, in da je vsled tega storila, „ker je bila tako pijana ko dež“.

— Postopač Anton Čampa je prišel dne 30. t. m. k posestniku Javorniku na

Poljanski cesti št. 53 na dvorišče se „odpočit“. Ker ni imel nič denarja za „njega“, ukradel je dve zajemalnici, srajco in predpasnik, da bi si s tem pomagal. K nesreči pa ga je preje prijel stražnik in odpeljal v zapor.

— Tatvina. Heleni Bončarjevi je dne 28. t. m. pri prodajanju črešenj poleg nje ležečo jopico nekdo ukradel.

* Vročina v Parizu je vedno na isti stopinji. V petek je bilo 36° v senci. Deset oseb je dobilo na ulici solnčarico, vsled česar so umrle. Neka oseba se je ustrelila, ker je radi vročine zblaznela. Na pariškem Boulevardu pa je bilo te dni 62° C. na solncu; čudno ni, da je bilo po ulicah jako malo ljudi. Število mrtvih se je pretečenem tednu pomnožilo v Parizu za dvoje; živali trpe še več kot ljudje. Od 40.000 konj pri kočijah in omnibusih je poginilo radi nezotne vročine nič manj kakor 1200.

* Vino po podzemeljskih cevih je dobivala v Rimu v velikih masah „Barriera trionfale“. Vino so zlivali zunaj carinske meje v cevi, ter so ga v Rimu prodajali neverjetno ceno. Policija je imela več tednov truda, da je razkrila sleparstvo. Policiji so poizvedovali preoblečeni kot ženske in kmetje. Zaprtih je več ljudi.

* Lasničarski „krah“ na Francoskem. Radi vojne na Kitajskem so se podražili lasje na Francoskem od 20 frankov na 100 frankov za kilogram. Lasničarji so v silni zadregi, ker ne morejo dobiti dovolj las, katere rabijo za Ameriko. Francozinje, tudi najrevnejše, se ne dajo striči, četudi se jim ponuja po 100 fr. za kilogram. Američanke pa rabijo mnogo tujih las. Zato preti „krah“.

Telefonska in brzojavna poročila.

Italijanski kralj umorjen.

Monza 31. julija. Danes je bil morilec Angelo Bressi, vesel in čvrst, pripeljan pred preiskovalnega sodnika. Spremljalo ga je sedem stražnikov. Bressi se je vedel docela mirno in kakor bi se ne zgodilo ničesar. Sodnik ga je vprašal, zakaj je umoril kralja, Bressi je odgovoril: Ker je kralj zastopal institucije, ki se z mojimi načeli ne strinjajo. Sodnik: In kakšna so vaša načela? Bressi se je nato nasmehnil in zaničljivo zamahnil z roko. Sodnik: Ali obžalujete svoje dejanje? Bressi: Ne, nego sem vesel, da se mi je dejanje takoj posrečilo. Ako bi kralja ne bil mogel umoriti to pot, bi čakal na ugodnejši čas in ga umoril potem. Sodnik: Koliko časa ste bili v Monzi? Bressi: Dva dni, a bil sem ves čas doma in čakal, da se mi ponudi ugodna prilika. Sodnik: Kje ste dobili revolver? Bressi: Imam ga že precej časa. Bressi je v vsem svojem vedenju sličen Lucheniju, morilcu avstro-ogrske cesarice Elizabete. Tudi Bressi se veseli svojega zločina zlasti zategadelj, ker govori in piše o njem ves svet. Bressi govori gladko in lepo italijanski, ima inteligentne žive oči ter širok, gladko obrt obraz. Danes je zahteval juhe in vina. Vina mu niso dali. Bressi je vkovan v težko železje.

Monza 31. julija. Kraljica Margherita je prebila jokaje vso noč pri truplu kralja. Pri njej je bil višji duhovnik. Sožalnih brzojavk je došlo ogromno.

Monza 31. julija. Kralj Humbert je bil usmrčen z američanskim revolverjem 9 mm. En strel je šel med 3. in 4. rebrom, drugi pod levo ključnico, tretji pa pod pazduho.

Rim 31. julija. Na revolverju, s katerim je Bressi ustrelil kralja Umberto, je vrezan dan smrti cesarice Elizabete. Na drugem revolverju, ki se je našel blizu mesta umora, pa je vrezan dan Carnotove smrti. Iz Palerne je došlo poročilo, da je ondotna policija Bressija pred 6 leti zaradi anarhističnih agitacij internirala na otoku Canteliera. To poročilo obuja kolosalno senzacijo, ker izhaja iz njega, da je Bressi vsled malomarnosti policijske oblasti mogel kralja umoriti. Policija v Milanu mu je namreč izdala potni list, policija v Pratu pa orožni list, dasi teh dokumentov ne sme dobiti noben anarhist. Bressi je prišel

28. t. m. v Monzo in se nastanil pri rodbini nečega ljudskega učitelja, toda vsi člani te rodbine so dokazali svojo popolno nedolžnost. V Milanu se je Bressi nastanil pri neki rodbini Ramella. Z njim je bil človek, ki je trdil, da je Italijan, a je le jako slabo italijanski govoril. Sodi se, da jo ta človek lastnik družega revolverja, ki se je našel na morišču. Doslej se temu človeku ni moglo priti na sled.

Rim 31. julija. V Kvirinalu vlada silna razburjenost. Ogrorna množica gospodov in dam prihaja in odhaja. Dijaštvo je priredilo sinoči velike demonstracije ter klicalo: „Živela hiša savojska!“ Razburjenost po celem mestu narašča, vendar se mir doslej ni kalil.

Rim 31. julija. Papežu je sporočil umor kralja zjutraj kardinal Rampolla.

Rim 31. julija. Kardinal Rampolla je sklical vse kardinale na posvetovanje radi pogreba kralja.

Rim 31. julija. Poslanci skrajne leve imajo danes tu svoj shod radi kraljeve smrti in radi vdeležbe pri njega pogrebu.

Milan 31. julija. Iz Monze je došlo poročilo, da je bil kralj umorjen z dvema revolverjema. Ena rana je mnogo večja kot drugi dve. Domnevanje, da je dobil kralj večjo rano z drugim revolverjem, potrjuje dejstvo, da se je našlo razen Bressijevega revolverja še drug revolver, ki je ležal pod tribuno.

Korfu 31. julija. Viktor Emanuel je dospel včeraj opoldne tu sem, kjer mu je angleški konzul sporočil umor kralja Humberta. Danes je dospel Viktor Emanuel v Brindisi, kjer mu je vojaštvo priseglo zvestobo. Jutri dospe v Monzo. Kralj Viktor Emanuel bo še ta teden prisegel v parlamentu na ustavo.

Požun 31. julija. Morilec italijanskega kralja je bil pred par leti pri neki tukajšnji tvrdki kamnoseški delavec. Bil je sam svoj in vedno jako surov, tako da so se ga bali celo tovariši.

Frankobrod 31. julija. „Frankf. Zeitung“ javlja, da je neki laški svilokalec v Patersonu pred kratkim umoril svojega predpostavljence in potem sebe. Zapustil je pismo, v katerem je rečeno, da so ga milanski anarhisti določili, da mora kralja Umberto umoriti. Njegovi tovariši so mu dovolili, da z ozirom na to, da biva v Ameriki, umori kako drugo anarhistom neljubo osebo, na kar je usmrtil svojega predpostavljence.

Washington 31. julija. Policijske poizvedbe so dognale, da je bil neki svilokalec Breschi do 7. maja v Patersonu v neki tovarni. Tam je živel mirno in ni nihče slutil, da je anarhist. Žena njegova živi baje v Hobokenu.

Beligrad 31. julija. Ruski car je sporočil, da sprejme mesto priče pri kraljevi poroki ter ga bode tukajšnji ruski poslanik zastopal.

London 31. julija. Angleški poslanik v Pekinu je brzojavil, da so Kitajci od dne 20. junija do dne 16. julija bombardirali poslaništva. Od dne 16. t. m. vlada primirje, vendar stoji krog in krog poslaništva kitajske barikade. Izmedj oseb, ki so iskale zavetišča v poslaništvu, jih je bilo doslej 62 ubitih.

Vabilo.

Učiteljsko društvo za mariborsko okoličico vabi vse p. n. prijatelje slovenskega učiteljstva, kakor vse p. n. udeležence 12 skupščine „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“ v Mariboru na zabavni večer in ples v krasnih prostorih ponosnega „Narodnega doma“ 9. dne avgusta meseca. — Začetek ob 8 uri zvečer, vstopnina 1 K. — Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. — Ker je eventualni prebitek namenjen učiteljskemu konviktu za Spodnje Štajersko, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Učiteljsko društvo za mariborsko okoličico, 29. dne julija meseca 1900.

Tajnik:

Predsednik:

Davorin Lesjak. Josip Lasbacher.

Darila.

Upravništvu našega lista sta poslala: Z. družbo sv. Cirila in Metoda; Gospod Miro Domicelj na Rakeku 8 K., nabranih po gospodi Adi Heng-ovi v veseli družbi v restavraciji gospoda L. Sebenikarja na Rakeku. — Gospod Anton Laurič, diurnist v Črnomlju kot kazen zaradi brezimnega pisma 5 K. — Skupaj 13 K. — Zivela!

Tinktura zoper kurja očesa

gotovo najboljšo sredstvo za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd. Stakleničica z rabilnim navodom 25 kr. Dobiva se v (9-31)

deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“, M. Leustek-a v Ljubljani.

Meteorologično poročilo.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
-------	----------------	------------------------	-------------------	---------	------	--------------------

30.	9. zvečer	732.4	17.0	sr. zahod	nevihta	
31.	7. zjutraj	734.3	16.4	sl. svzh.	pol. oblak	
	2. popol.	733.9	23.6	sr. svzhod	del. oblak	31.4 mm.

Srednja večerajšnja temperatura 22.8°, normala: 19.8°. Sinoči in po noči nevihta.

Dunajska borza

Skupni državni dolg v notah	97.60
Skupni državni dolg v srebru	97.20
Avstrijska zlata renta	115.80
Avstrijska krona renta 4%	97.40
Ogrska zlata renta 4%	115.40
Ogrska krona renta 4%	90.85
Avstro-ogrski bančne delnice	1705.-
Kreditne delnice	664.75
London vista	242.80
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118.52
20 mark	23.72
20 frankov	19.33
Italijanski bankovci	90.60
7. kr. cekini	11.38

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo pretužno vest, da je naš iskreno ljubljani sin, oziroma brat in svak, gospod

Alozij Umberger

c. kr. računski asistent pri c. kr. dež. vladi

danes zjutraj ob 6. uri po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 30. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega rajnega bo v sredo, dne 1. avgusta t. l. ob 1/6. uri popoldne iz hiše žalosti, Židovske ulice št. 5, na pokopališče k sv. Krištofu.

Prebalega pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dne 31. julija 1900.

Marija Umberger, mati. — Anton in Rudolf, brata. — Marija in Ljudmila, sestri. — Helena Umberger, svakinja. (1529)

Učenec

se vsprejme pri tvrdki (1508-3) Štefan Lapajne v Idriji.

Išče se

lepo stanovanje

s tremi ali štirimi sobami za novemberski termin. — Naslov pove upravništvu „Slov. Naroda“.

Pisar

vešč slovenske in nemške stenografije, želi vsprejeti službo. Ponudbe „poste restante Ljubljana št. 187“.

Prodajalka in učenec

se vsprejmeta takoj v trgovino z mešanim blagom pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na upravništvu „Slov. Nar.“ pod št. „35“.

Stanovanje

se odda na Tržaški cesti št. 55 za 1. november ali pa tako. Soba je 5 metrov dolga, 4 1/2 široka, kuhinja 5 metrov dolga, 3 1/2 široka, drvarnica in podstrešje. Letna najemščina 70 gl. Vpraša naj se v I. nadstropju pri gospodarju.

Išče se

učenec ali učenka

na deželo v trgovino z mešanim blagom. Oglaselec, ki je dovršil kako srednjo šolo, naj bo star okoli 14 let.

Ponudbe naj se oddajo upravništvu „Slov. Naroda“.

Naznanilo.

Uljudno naznanjam, da sem se s svojo koncesijonirano

privatno pisarno

preselil (1502-2)

na Dunajsko cesto št. 8

I. nadstropje

v hišo gosp. Jakoba Schobra.

Jos. Perhauc.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga iz Trbiča. Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbič, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Isal, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj osobni vlak v Trbič, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osobni vlak v Jesenice. Vrhu tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevje.** Osobni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiča.** Ob 5. uri 15 m. zjutraj osobni vlak v Dunaj via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra, Isala, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osobni vlak iz Jesenice. — Ob 11. uri 16 m. popoldne osobni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiba, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osobni vlak v Dunaj, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osobni vlak v Dunaj, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrhu tega ob nedeljah in praznikih ob 8 uri 20 min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — **Proga iz Kočevja mesta in Kočevja.** Osobni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri 6 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1305)

Pisar

ki je dovršil pet gimnazijskih razredov, želi vstopiti v službo takoj pri kakem g. notarju ali advokatu, ali kje drugje.

Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom „Fr. P.“ Straža pri Rudolfovem poste restante. (1527)

Lepo stanovanje

v I. nadstropju, obstoječe iz 3 sob in pritliklin, odda se za novemberski termin v Franciškanskih ulicah št. 6 (Miklošičeva cesta št. 4).

Več pove lastnik Alojzij Pogačnik. (1523-1)

Hiša

v Štepanovi vasi št. 28

se radi bolehnosti lastnika takoj proda.

V hiši je gostilna z vrhom. Kupci naj se obrnejo na Jurija Šepetavca v Štepanovi vasi. (1491-3)

Potovaalca

ki je vpeljan po Slovenskem v boljnih trgovinah in ima res zmožnost in znanje v prodaji pletenin in tkanin, sprejemem takoj. Pismene ponudbe (1499-2)

Dragotinu Hribarju v Ljubljani.

Kot

vodja parne žage

ali (1501-2)

graščinski oskrbnik

izurjen in v lesni stroki praktičen mož želi mesto takoj premeniti. Ponudbe upravništvu „Slovenskega Naroda“.

Proda se hiša št. 14

v Strelških ulicah.

Natančneje se izve pri dr. Vallentsohag-u, odvetniku v Ljubljani (Dvorni trg št. 3). (1522)

Potovalec

ki je po Kranjskem dobro znan, in ki želi proti dobri proviziji prodajati domače vino in slivovko, naj se prijavi upravništvu „Slov. Naroda“ pod šifro „100 K“. (1528-1)

Sprejme se

zavarščinske stroke popolnoma več, slovenskega in nemškega jezika zmožen

Uradnik.

Letne plače 2000 kron.

Kje? pove upravništvu „Slovenskega Naroda“. (1509-2)

Št. 102/Pr. (1452-3)

Službi praktikantov.

Pri deželnem knjigovodstvu in pri deželni blagajnici kranjski izpraznjeno je po cno mesto praktikanta z adjutom 1000 K na leto.

Prosilci za jedno teh dveh mest vložijo naj svoje prošnje

do 8. avgusta 1900. leta

pri deželnem odboru kranjskem v Ljubljani. Prošnje morajo biti opremljene s krstnim listom in s spričevali o dovršenih študijah. Oziralo se bo le na one prosilce, ki dokažejo, da so dovršili kako srednjo šolo ali pa nižje razrede kake srednje šole, vrhu tega pa kako trgovinsko šolo, ter da so večji slovenskemu in nemškemu jeziku v govoru in pisanju.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani

dne 19. julija 1900.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure popoldne. (180-7)

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406. Telefon št. 57.

Razpis.

Pri glavni občini Postojina je popolniti

službo občinskega tajnika

z letno plačo 1200 kron in prostim stanovanjem.

Prosilci morajo biti slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmožni, občinskega uradovanja večji, trdnega zdravja in ne nad 40 let stari.

Pravilno opremljene prošnje z dokazili starosti, zmožnosti, dosedanjem službovanju itd. je

do 20. avgusta t. l.

vlagati pri podpisnem uradu.

Županijski urad v Postojini

dne 29. julija 1900.

Župan: Jos. Dekleva.

Zobozdravnik

univ. med.

dr. A. Praunseis

ordinuje od dne 8. avgusta t. l. za vsa zobozdravniška opravila vsak dan od 9.—12. ure popoldne in od 2.—5. ure popoldne

na Marijinem trgu št. 2 v Ljubljani.

Za uboge brezplačna ordinacija vsaki dan od 8.—9. ure popoldne. (1524-1)